

Duurzaamheidsinformatie

Middellood- en eindlooonregelingen, Gegarandeerde pensioenkapitalen, het Vaste Pensioen van a.s.r. en het Gegarandeerd pensioen binnen het Werknemers Pensioen

Artikel 10 Statement – voor de volgende financiële producten: Middelloon- en eindloonregelingen, Gegarandeerde pensioenkapitalen, het Vaste Pensioen van a.s.r. en het Gegarandeerd pensioen binnen het Werknemers Pensioen

Dit SFDR statement heeft tot doel om een beschrijving te geven van de ecologische of sociale kenmerken van de financiële producten waar dit statement op ziet. Ook wordt informatie gegeven over de methoden die worden gebruikt om de ecologische of sociale kenmerken of het effect van de voor het financiële product geselecteerde duurzame beleggingen te beoordelen, te meten en te monitoren, met inbegrip van de gegevensbronnen, de criteria voor de screening van de onderliggende activa en de relevante duurzaamheidsindicatoren die worden gebruikt om de ecologische of sociale kenmerken of het algemene duurzame effect van het financiële product te meten.

Toelichting op het financiële product

Dit artikel 10 statement is van toepassing op de volgende financiële producten:

- Middelloon- en eindloonregelingen;
- Gegarandeerde pensioenkapitalen;
- Vaste Pensioen van a.s.r.; en
- Gegarandeerd pensioen binnen het Werknemers Pensioen.

Al deze financiële producten hebben dezelfde duurzaamheidskenmerken, hetgeen wil zeggen dat ze met dezelfde ecologische en sociale duurzaamheidsfactoren rekening houden bij de beleggingen die voor deze financiële producten worden gedaan.

Voor deze producten worden de pensioenpremies en/of -kapitalen niet direct voor een deelnemer belegd. De hoogte van de gegarandeerde pensioenen van deelnemers zijn dus niet afhankelijk van de beleggingen. Achter de schermen belegt a.s.r. alle pensioenpremies wel. Deze pensioenpremies worden door a.s.r. Vermogensbeheer belegd in verschillende fondsen. In dit document geven wij meer toelichting over de manier waarop deze fondsen effect hebben op mens, maatschappij en milieu.

In het Product zitten (i) line by line beleggingen, (ii) beleggingen in de eigen beleggingsfondsen van a.s.r. Vermogensbeheer N.V. (hierna “de Beheerder” of (“AVB”), (iii) beleggingen in beleggingsfondsen van derde partijen die niet beleggen in onroerend goed, (iv) beleggingen in onroerend goed beheerd door a.s.r. Real Estate B.V., (v) beleggingen in buiten a.s.r. beheerde beleggingsfondsen die beleggen in onroerend goed en (v) beleggingen in hypotheek.

Hieronder worden de ecologische en/of sociale kenmerken van deze beleggingen toegelicht.

Hierna wordt voor de leesbaarheid over “dit financiële product” gesproken. Hiermee worden alle bovenstaande financiële producten bedoeld.

1. Samenvatting

Dit financiële product promoot milieu (ecologische) en/of sociale (E/S) kenmerken, ook wel duurzaamheidskenmerken genoemd, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

Voor de beleggingsproducten die worden beheerd door de Beheerder en de line by line beleggingen die worden beheerd door de Beheerder, geldt het duurzaamheidsbeleid van de Beheerder voor al de beleggingen (zie website AVB). Bovenop het toepassen van deze duurzaamheidskenmerken, bevat het financiële product zogenaamde duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen dat het financiële product bedraagt, is 13,67%. Op deze beleggingen gelden ook de eisen van het duurzaamheidsbeleid. Daarnaast hebben deze beleggingen de intentie om een positieve impact te hebben op mens en milieu, zonder een negatieve impact te hebben op andere aspecten van duurzaamheid.

Voor beleggingen die worden beheerd door een externe vermogensbeheerder, die niet belegd in onroerend goed, geldt dat deze zoveel mogelijk in lijn moeten zijn met het duurzaamheidsbeleid van de Beheerder. Ten minste moet worden belegd in lijn met de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties (“UN PRI”) en de Global Compact van de Verenigde Naties (“VN GC”) en standaarden zoals gedefinieerd door het Verbond van Verzekeraars met betrekking tot het uitsluiten van beleggingen in controversiële wapens (bijvoorbeeld antipersoonsmijnen en clustermunities).

De principes van de Global Compact van de Verenigde Naties vormen een algemeen geaccepteerde leidraad voor het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen. De grondbeginselen van de Global Compact richten zich op vier hoofdthema's: mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en anti-corruptie. De United Nations-supported Principles for Responsible Investment (UNPRI) vloeien voort uit de Global Compact grondbeginselen en zijn een richtlijn voor institutionele beleggers om maatschappelijk verantwoord beleggen op te nemen in hun besluitvorming.

Voor zover belegd wordt in onroerend goed, dat beheerd wordt door a.s.r. Real Estate B.V., zoals beleggingen in direct onroerend goed en beleggingen in beleggingsfondsen beheerd door a.s.r. Real Estate B.V., promoot het Product duurzaamheidskenmerken door bij het nemen van beleggingsbeslissingen het duurzaamheidsbeleid van a.s.r. Real Estate B.V. toe te passen.

Voor zover wordt belegd in niet door de Beheerder of a.s.r. Real Estate B.V. beheerde beleggingsfondsen, die beleggen in onroerend goed, is a.s.r. Real Asset Investment Partners ('a.s.r. ip') verantwoordelijk voor het selecteren en monitoren van internationale niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen in beheer bij externe fondsmanagers. a.s.r. ip wil dat de externe vermogensbeheerders die de andere beleggingsfondsen beheren en hun beleggingen in real assets minimaal voldoen aan fundamentele verantwoordelijkheden op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptiebestrijding. Daarnaast moeten ESG aspecten opgenomen zijn in investeringsanalyses en besluitvormingsprocessen, en dient daarover op een passende wijze te worden gerapporteerd

2. Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling? Zo nee, worden er wel duurzame beleggingen gedaan?

Dit financiële product promoot milieu (ecologische) of sociale (E/S) kenmerken, ook wel duurzaamheidskenmerken genoemd, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling. Beleggingen die *duurzaamheidskenmerken* promoten zijn beleggingen waarbij wordt gekeken hoe deze impact hebben op ecologische en of sociale kenmerken, zowel negatief als positief. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat het niet is toegestaan te beleggen in bepaalde schadelijke activiteiten zoals wapenproductie of tabak. Ook bedrijven die verantwoordelijk zijn voor mensenrechtenschendingen of milieuschade kunnen worden uitgesloten voor beleggen. Dat dit financiële product geen *duurzame doelstelling* heeft, betekent dat het financiële product niet uitsluitend belegt in beleggingen die expliciet bijdragen aan een sociale of ecologische duurzame doelstelling. Er zitten wel voor een deel duurzame beleggingen in het financiële product. Om de verschillende duurzaamheidstermen die in dit document worden gebruikt toegankelijker te maken en nader toe te lichten kan het document "Duurzaam beleggen en de SFDR: uitleg in begrijpelijke taal" geraadpleegd worden op de website van AVB. De toelichting kunt u vinden via de volgende link: <https://asrvermogensbeheer.nl/duurzaam-beleggen/sfdr>

Op het gebied van duurzaamheid wordt binnen dit financiële product onderscheid gemaakt tussen twee verschillende niveaus:

1. Beleggingen die rekening houden met ecologische en/of sociale kenmerken:

Dit zijn beleggingen waarbij wordt gekeken hoe ze effect hebben op ecologische en/of sociale kenmerken, zowel negatief als positief. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat beleggingen die beleggen in bepaalde schadelijke activiteiten zoals wapenproductie of tabak, niet onder deze categorie beleggingen vallen. Ook bedrijven die verantwoordelijk zijn voor mensenrechtenschendingen of milieuschade kunnen worden uitgesloten voor beleggen. Wanneer een belegging wordt uitgesloten betekent dat dat er niet (meer) in wordt belegd.

2. De duurzame beleggingen dragen bij aan verschillende duurzame doelstellingen.

Zo dragen duurzame beleggingen in de ASR aandelen- en obligatiefondsen bijvoorbeeld bij aan het tegengaan van klimaatverandering, het efficiënter omgaan met energie en het verminderen van afval. Duurzame beleggingen in overheden dragen bij aan bijvoorbeeld hernieuwbare energie, energie-efficiëntie of duurzaam transport. Duurzame beleggingen in hypotheeklen dragen bij aan de energiezuinigheid van woningen - en daarmee aan de mitigatie van klimaatverandering - en aan toegankelijkheid van de woningmarkt.

Hoe doen de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk beoogt te doen, geen ernstige afbreuk aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen? Hoe is hierin rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten?

Er is bij de duurzame beleggingen rekening mee gehouden dat ze naast de intentie een positieve impact te hebben, geen ernstige negatieve impact hebben op andere aspecten van duurzaamheid, ofwel ecologische of sociale kenmerken. Dit kan door middel van uitsluitingen, maar ook door het meten van 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren'. De belangrijkste ongunstige effecten (in het Engels Principal Adverse Impact of 'PAI') zijn de negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's zoals arbeidsomstandigheden, respecteren van mensenrechten en het bestrijden van corruptie en omkoping.

Binnen de bouwstenen is rekening gehouden met de volgende indicatoren:

PAI voor ondernemingen #2 Koolstofvoetafdruk. De koolstofvoetafdruk is gemeten en gemonitord in het investeringsproces.

PAI voor ondernemingen #3 Broeikasgasintensiteit van de beleggingen. In het beleggingsbeleid wordt het gewicht in de CO₂-intensieve bedrijven verlaagd, terwijl er meer gewicht wordt toegekend aan bedrijven die beter in staat zijn de risico's en kansen uit koolstofemissies te managen.

PAI voor ondernemingen #10 Schendingen van VN Global Compact of OESO-richtlijnen. Bedrijven met ernstige schendingen van de VN Global Compact of OESO-richtlijnen zijn uitgesloten. Indicaties van ernstige schending door een bedrijf in de portefeuille kunnen leiden tot een gesprek met de onderneming. Bij onbevredigende uitkomsten leidt dit tot uitsluiting van de onderneming.

PAI voor ondernemingen #14 Blootstelling aan controversiële wapens. Controversiële wapens worden uitgesloten, net als conventionele wapens, zie hierover meer in het duurzaamheidsbeleid.

PAI voor landen #15 Koolstofvoetafdruk. De koolstofvoetafdruk wordt gemeten en gemonitord in het investeringsproces.

PAI voor landen #16 Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten. Landen die op de sanctielijsten van de Verenigde Naties, Europese Unie, Nederland, FATF, OFAC en UK staan worden uitgesloten.

PAI voor landen Tabel III #19 Gemiddelde score vrijheid van meningsuiting. Landen waarvan wordt aangenomen dat ze geen fundamentele politieke vrijheden kennen en burgerrechten niet beschermen worden uitgesloten. Concreet wordt niet belegd in landen die door 'Freedom in the World' (een jaarlijks rapport uitgegeven door de Amerikaanse NGO 'Freedom House') worden geclassificeerd als zijnde 'niet vrij'.

PAI voor landen Tabel III #21 Gemiddelde corruptiescore. Landen waarvan wordt aangenomen dat ze zeer corrupt zijn, worden uitgesloten. Concreet wordt niet belegd in landen die op de Corruption Perception Index gepubliceerd door Transparency International een score van minder dan 30 halen op een schaal van 0 (zeer corrupt) tot 100 (geen corruptie).

PAI voor vastgoedactiva Tabel I #18 Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva. a.s.r. meet het percentage woningen dat onder deze indicator als energie-inefficiënt wordt gezien. Dit betreft de waarde van hypotheek met een EPC van C of lager (voor woningen gebouwd voor 31-12-2020) en PED onder bijna-energieneutraalgebouw (voor woningen gebouwd na 31-12-2020) gedeeld door de totale waarde van hypotheek dat moet voldoen aan EPC- en NZEB-regels. A.s.r. houdt rekening met deze indicator door zich in te zetten voor een verbetering van de energiezuinigheid en duurzaamheid van deze woningen, zie de duurzame beleggingen sectie van dit document.

PAI voor vastgoedactiva Tabel II #18 Broeikasgasemissies: meet de scope 1, scope 2 en totale broeikasgasemissies voor de hypotheek in dit Fonds. Beide PAI indicatoren zien dus toe op de energiezuinigheid van de woningen, waar de verduurzamingshypotheek ook aan bijdragen.

Hoe zijn de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake het bedrijfsleven en mensenrechten?

De Beheerder onderschrijft in haar duurzaamheidsbeleid internationale raamwerken zoals de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de leidende beginselen van de VN inzake het bedrijfsleven en mensenrechten, de VN Global Compact en de principes en rechten uit de acht fundamentele verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie. Deze raamwerken hebben als doel om te waarborgen dat bedrijven goed omgaan met mens en natuur en rechten hierin respecteren en verbeteren. De Beheerder controleert door middel van een screening of bedrijven deze raamwerken schenden. Bedrijven die niet voldoen aan het duurzaamheidsbeleid worden uitgesloten. Dit betekent dat er niet (meer) in deze bedrijven wordt belegd.

Deze vraag is niet van toepassing op beleggingen in overheden en op beleggingen in onroerend goed of hypotheek, omdat de OESO-richtlijnen en andere leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten gericht zijn op bedrijven.

3. Ecologische- of sociale kenmerken van het financiële product.

Dit financiële product belegt onder meer door in een aantal beleggingsfondsen van de Beheerder en in een aantal onderliggende beleggingen die rechtstreeks door de Beheerder worden beheerd, beleggingen in (direct onroerend goed) beheerd door a.s.r. Real Estate B.V. en beleggingen in fondsen die beleggen in onroerend goed beheerd door externe beheerders.

Fondsen waarin belegd wordt in beheer bij de Beheerder en line by line beleggingen in beheer bij de Beheerder:

Dit financiële product promoot duurzaamheidskenmerken. Dit wil zeggen dat er binnen dit financiële product geprobeerd wordt zo veel mogelijk duurzaam te beleggen. Voor zover belegd wordt in eigen beleggingsfondsen van de Beheerder of voor zover de Beheerder rechtsreeks belegt in onderliggende financiële instrumenten (de line by line beleggingen), worden de volgende richtlijnen toegepast om een nadelige invloed op het milieu en de maatschappij te voorkomen:

- Het uitsluiten van bedrijven en landen die niet passen binnen de richtlijnen van het duurzaamheidsbeleid van de Beheerder;
- Het zoveel als mogelijk beleggen in bedrijven die vergeleken met hun concurrenten een betere prestatie leveren op het gebied van duurzaamheid;
- Het zoveel als mogelijk beleggen in landen die een betere prestatie op het gebied van duurzaamheid leveren in vergelijking met andere landen.

Fondsen waarin door belegd wordt in beheer bij externe beheerders buiten AVB, voor zover niet belegd wordt in onroerend goed:

De Beheerder wil dat de externe beheerders die de andere bouwstenen beheren, zo veel mogelijk beleggen zoals in het duurzaamheidsbeleid van de Beheerder staat beschreven. Ten minste moet worden belegd in lijn met de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties ('UN PRI') en de Global Compact van de Verenigde Naties ('VN GC') en standaarden zoals gedefinieerd door het Verbond van Verzekeraars met betrekking tot het uitsluiten van beleggingen in controversiële wapens (bijvoorbeeld antipersoonsmijnen en clustermunities).

Fondsen en direct onroerend goed beheerd door a.s.r. Real Estate B.V.:

Voor zover belegd wordt in onroerend goed, dat beheerd wordt door a.s.r. Real Estate B.V., zoals beleggingen in direct onroerend goed en beleggingen in beleggingsfondsen beheerd door a.s.r. Real Estate B.V., promoot het Product duurzaamheidskenmerken door bij het nemen van beleggingsbeslissingen het duurzaamheidsbeleid van a.s.r. Real Estate B.V. toe te passen.

Op grond van het duurzaamheidsbeleid van a.s.r. Real Estate B.V. promoot het Product ecologische en sociale kenmerken – meer gedetailleerd uiteengezet in *i)* het specifieke a.s.r. real estate beleid genaamd "ESG Policy 2023-2025" van a.s.r. real estate die u [hier](#) kunt vinden en *ii)* het fonds specifieke impact- of ESG beleid die u [hier](#) kunt vinden – die tot uiting komen in de ESG-strategie van a.s.r. Real Estate B.V. rond drie thema's en strategische aandachtsgebieden:

1. Milieu: energieprestaties en de reductie van GHG emissies van de portfolio, aanpassing aan klimaatrisico's en bevorderen van biodiversiteit;
2. Sociaal: inclusie & welzijn binnen gemeenschappen, huurderstevredenheid & betrokkenheid en medewerkerstevredenheid & ontwikkeling
3. Governance: compliance met wet- en regelgeving en duurzaamheidsrichtlijnen.

Beleggingen in buiten a.s.r. beheerde beleggingsfondsen die beleggen in onroerend goed

a.s.r. wil dat de externe vermogensbeheerders die de andere beleggingsfondsen beheren en hun beleggingen in real assets minimaal voldoen aan fundamentele verantwoordelijkheden op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptiebestrijding. Daarnaast moeten ESG aspecten opgenomen zijn in investeringsanalyses en besluitvormingsprocessen, en dient daarover op een passende wijze te worden gerapporteerd. Door toepassing van de UN Sustainable Development Goals (SDG's) kan via de juiste investeringen negatieve impact worden gereduceerd

dan wel positieve impact worden gerealiseerd. a.s.r. ip is van mening dat real assets een bijdrage kunnen leveren aan alle SDG's, waarbij de nummers 3 (goede gezondheid & welzijn), 7 (betaalbare & duurzame energie), 11 (duurzame steden & gemeenschappen) en 13 (klimaatactie) de meest voorkomende zijn.

Beleggingen in hypotheek beheerd door AVB

Bij beleggingen in hypotheek worden de volgende ecologische en sociale kenmerken gepromoot:

- **Ecologische kenmerken:** Bevorderen van energiezuinigheid en duurzaamheid van de woningmarkt, in bijzonder de woningen ten behoeve waarvan hypotheek zijn verstrekt.
- **Sociaal kenmerk:** Toegang tot de woningmarkt voor starters.

4. Beleggingsstrategie

Welke beleggingsstrategie is er gebruikt om de ecologische- en sociale kenmerken van het fonds te bereiken?

De Beheerder belegt in overeenstemming met het duurzaamheidsbeleid. In het duurzaamheidsbeleid zijn criteria opgenomen die leiden tot (i) het uitsluiten van een aantal sectoren en landen, (ii) het selecteren van bedrijven en landen die beter omgaan met duurzaamheid dan andere bedrijven of landen en (iii) het kiezen voor bedrijven die bijdragen aan het verminderen van de broeikasgasuitstoot. In dit proces wordt direct met bedrijven gesproken die activiteiten verrichten die aanleiding kunnen geven tot uitsluiting bij beleggingen, zoals bijvoorbeeld handel in tabak. In het gesprek worden bedrijven gestimuleerd om met deze activiteiten te stoppen (engagement).

Voor beleggingen in onroerend goed belegd via a.s.r. Real Estate B.V. wordt het duurzaamheidsbeleid van a.s.r. Real Estate B.V. toegepast en voor beleggingen in onroerend goed dat niet beheerd wordt door a.s.r. Real Estate B.V. wordt het duurzaamheidsbeleid van a.s.r. ip toegepast.

Dit financiële product vergelijkt zich niet met andere financiële producten op het gebied van duurzaamheid. Dit financiële product belegt uitsluitend in andere beleggingsfondsen en zorgt op die manier dat er aandacht is voor thema's als mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en corruptie.

Het duurzaamheidsbeleid speelt een grote rol in hoe er wordt belegd, maar financiële doelen zijn ook belangrijk. Dit financiële product is een gespreide portefeuille met verschillende soorten beleggingen, zoals aandelen, staatsobligaties, bedrijfsobligaties, hypotheek, (beursgenoteerd) vastgoed en heeft als doel om een optimaal financieel resultaat te halen.

Wat is het beoordelingsbeleid voor praktijken op het gebied van goed bestuur van de ondernemingen waarin is belegd?

De Beheerder onderschrijft op dit vlak internationale raamwerken zoals de OESO-richtlijnen, de leidende beginselen van de VN inzake het bedrijfsleven en mensenrechten, de VN Global Compact en de principes en rechten uit de acht fundamentele verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie. In het beleggingsproces wordt dit bijvoorbeeld toegepast door middel van uitsluitingen, aandeelhoudersbetrokkenheidsbeleid en stembeleid. Als er sprake is van een mogelijke schending van het duurzaamheidsbeleid door een bedrijf, kan de Beheerder met dit bedrijf een gesprek aangaan. Dit wordt ook wel 'engagement' genoemd. Als uit het gesprek blijkt dat het bedrijf zich niet gaat aanpassen aan het duurzaamheidsbeleid wordt het bedrijf uitgesloten en wordt er niet (meer) in dit bedrijf belegd.

5. Aandeel beleggingen

In de beleggingsfondsen die door de Beheerder worden beheerd en bij de line by line beleggingen onder beheer van de Beheerder, wordt voor een deel duurzaam belegd. Duurzame beleggingen zijn beleggingen in economische activiteiten, die bijdragen aan een duurzaam doel. Hoe groot het aandeel duurzame beleggingen is, hangt af van het financiële product. Het aandeel (percentage) duurzame beleggingen van het financieel product bedraagt 13,67%.

De rest van de beleggingen is afgestemd op de genoemde E/S kenmerken.

6. Monitoring ecologische of sociale kenmerken

Hoe worden de ecologische of sociale kenmerken, en de daarvoor gebruikte indicatoren, over de gehele levensduur van het fonds gemonitord?

Fondsen in beheer bij AVB en line by line beleggingen:

De duurzaamheidskenmerken worden gemonitord op basis van de volgende indicatoren:

Uitsluitingen:

- a. De Beheerder sluit bedrijven uit die voor een belangrijk deel actief zijn in wapens, tabak, gokken, steenkool en andere fossiele brandstoffen uit. De grenswaarden daarvoor zijn opgenomen in het duurzaamheidsbeleid en worden continu aangepast aan de hand van nieuwe inzichten, beschikbare informatie, nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving en verwachtingen.
- b. De Beheerder sluit bedrijven uit die controversieel gedrag vertonen op basis van de uitgangspunten van het VN Global Compact raamwerk.
- c. De Beheerder sluit leningen van overheden uit in het geval van:
 1. landen waar basale politieke vrijheden en burgerrechten niet zijn gewaarborgd op basis van de Freedom in the World score van Freedom House;
 2. landen die als zeer corrupt worden gezien in de Corruption Perception Index, een index die landen rangschikt op basis van de beleving hoe corrupt de publieke sector in een land is; en
 3. landen met een lage milieu performance om het klimaatakkoord en de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties te bereiken, op basis van de zogeheten Sustainable Development Goals ('SDG') Index. Deze SDG Index geeft een periodieke rangschikking van landen en hun prestaties op de duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties. Meer informatie over de SDG Index vindt u op: www.sdgindex.org.

Landen en bedrijven met een relatief betere duurzaamheidsprestatie:

Als onderdeel van de beoordeling van duurzaamheidsprestaties van bedrijven kijkt de Beheerder naar de volgende indicatoren :

- a. Omgang met ecologische vraagstukken (strategie, binnen de productie en distributie van goederen en diensten, binnen het gebruik en verwerking van reststromen, en met betrekking tot uitstoot van broeikasgassen);
- b. Arbeidsrechten en goed werkgeverschap;
- c. Mensenrechten en goed burgerschap; en
- d. Goed bestuur en gedrag ("Good governance").

De Beheerder gebruikt gegevens van externe dataleveranciers om een bedrijf op deze indicatoren te kunnen beoordelen. De leveranciers van de duurzaamheidsgegevens beoordelen en wegen hoe goed een bedrijf scoort op de duurzaamheidsthema's die zijn genoemd onder punt a. tot en met d. Dit levert een zogenaamde 'ESG-score' per bedrijf op. ESG staat voor Environmental, Social en Governance ofwel Milieu, Maatschappij en Goed Bestuur. Met het begrip 'ESG-score' wordt dus een rapportcijfer bedoeld op het gebied van milieu, sociale thema's en goed bestuur en gedrag.

De ESG-score wordt vervolgens gebruikt voor een lijst van bedrijven waaruit de Beheerder een keuze kan maken om in te beleggen, het zogenaamde 'beleggingsuniversum'. Als een keuze moet worden gemaakt tussen twee vergelijkbare bedrijven binnen een bepaalde bedrijfssector wordt gekozen voor het bedrijf met de hoogste ESG-score.

Specifiek voor de beleggingen in landen wordt de duurzaamheidsprestatie gemeten door middel van de SDG-index uitgegeven door de Bertelsmann Stiftung. Deze Sustainable Development Goals ('SDG') Index geeft een periodieke rangschikking van landen en hun prestaties op de duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties. Zo belegt het Fonds in de bouwsteen a.s.r. ESG IndexPlus Institutioneel Euro Staatsobligatie Fonds die als doel heeft dat de gewogen gemiddelde SDG-score van de beleggingen zich in de top 10% van de SDG-index bevindt.

Bijdrage aan afname broeikasgasemissies

De Beheerder promoot het tegengaan van klimaatverandering door te beleggen in fondsen die zich mede hierop richten.

Fondsen in beheer bij een externe beheerder die niet beleggen in onroerend goed:

Voor de fondsen die worden beheerd door een externe beheerder verlangt de Beheerder van de externe beheerders van zulke beleggingsinstellingen zich in te spannen om zo veel mogelijk in lijn met het duurzaamheidsbeleid van de Beheerder te beleggen. Ten minste verlangt de Beheerder van de externe beheerders dat er wordt belegd in lijn met de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties ('UN PRI') en de Global Compact van de Verenigde Naties ('VN GC') en standaarden zoals gedefinieerd door het Verbond van Verzekeraars met betrekking tot het uitsluiten van beleggingen in controversiële wapens (bijvoorbeeld antipersoonsmijnen en clustermunition). Meer informatie over specifieke duurzaamheidsindicatoren kan worden gevonden in de prospectussen van desbetreffende fondsen.

Beleggingen in onroerend goed beheerd door a.s.r. Real Estate B.V.

Milieu- en sociale kenmerken worden gemeten en gemonitord via duurzaamheidsindicatoren. Voor alle duurzaamheidsindicatoren is gespecificeerd hoe deze berekend moeten worden en hoe de data verzameld moeten worden. Alle gegevens worden intern gevalideerd. Ook worden externe gegevens gevalideerd door de externe dataleveranciers en de uitkomsten worden beoordeeld door a.s.r. Real Estate B.V. Alle duurzaamheidsindicatoren worden opgenomen in het jaarverslag en worden gecontroleerd door de accountant.

Beleggingen in buiten a.s.r. beheerde beleggingsfondsen die beleggen in onroerend goed

Om bij te dragen aan de vermindering van CO₂-uitstoot acht a.s.r. ip het van groot belang dat real assets in lijn met het 1,5 graden Celsius pad verduurzaamd worden. De energietransitie is een belangrijke factor op weg naar Paris Proof. De energie die gebruikt wordt na verduurzaming van assets moet zo duurzaam mogelijk worden verkregen, door zelf op te wekken of in te kopen. Ook wordt 'embodied carbon' een steeds belangrijker thema, zijnde de CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de (ver)bouw van real assets. a.s.r. ip maakt gebruik van de CRREM-tool om te monitoren of portefeuilles op koers liggen in relatie tot het Parijs-akkoord en om fondsmanagers te challengen. Aan de hand van gestelde KPI's/doelstellingen/minimale vereisten meet a.s.r. ip de voortgang van de fondsmanagers. Waarbij engagement plaatsvindt middels persoonlijke gesprekken met de fondsmanagers.

Beleggingen in hypotheek beheerd door de Beheerder

- **Impliciete verbetering energie-efficiëntie huizen:**
a.s.r. samen met Calcasa ontwikkelde een methodologie om de impliciete verbetering te berekenen na woningverbetering gefinancierd door de duurzaamheidsfinanciering.
- **CO₂-uitstoot: De CO₂-uitstoot in de hypotheekportefeuille.**
Sinds het derde kwartaal van 2019 is a.s.r. meet de CO₂-voetafdruk van a.s.r. hypotheek portefeuille. Dit gebeurt volgens de officiële PCAF-methodiek, die eind 2020 is verfijnd. Deze meting is gebaseerd op energielabel, bouwjaar en woningtype, omgerekend naar CO₂-uitstoot met behulp van algemene netemissiefactoren, wat een officiële PCAF is. standaard voor het meten van CO₂ in hypotheekportefeuilles.
- **Verdeling energielabel:**
Verdeling naar energielabel van de onderliggende woningen in de beleggingsportefeuille.

7. Methodologieën voor ecologische of sociale kenmerken*Welke methodologieën worden gebruikt om te meten hoe de door het financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken worden behaald?*

De Beheerder maakt voor de beoordeling van beursgenoteerde bedrijven gebruik van ESG data die wordt geleverd door dataleveranciers Moody's ESG en MSCI. De duurzaamheidsprestaties en rapportageverplichtingen van beursgenoteerde bedrijven (en organisaties van openbaar belang) worden in toenemende mate gereguleerd door wetgeving op Europees en nationaal gebied. Hierdoor stijgt de beschikbaarheid en kwaliteit van de data. De Beheerder is proactief betrokken bij een aantal platformen om dergelijke data en methodologieën verder te ontwikkelen en standaardiseren, en juicht deze ontwikkelingen toe.

Voor de fondsen die worden beheert door een externe beheerder verwijzen we naar de informatie die de externe beheerder over dit thema op zijn website heeft opgenomen.

8. Databronnen en Dataverwerking

- Hoe worden de databronnen gebruikt om elk van de ecologische- of sociale kenmerken te bereiken die worden gepromoot door het fonds?
- Welke maatregelen worden er genomen om de datakwaliteit te waarborgen?
- Hoe wordt de data verwerkt?
- Welk deel van de data wordt geschat?

Fondsen in beheer bij de Beheerder en line by line beleggingen:

De ESG-data die de Beheerder gebruikt voor beleggingen in beursgenoteerde bedrijven is afkomstig van dataleveranciers MSCI en Moody's ESG. Bij de inkoop van deze data heeft de Beheerder criteria gesteld aan de kwaliteit van de data van leveranciers. Dit betreft bijvoorbeeld een beoordeling van data die geschat wordt, en hoe de ESG-data provider hierin een betrouwbare methode hanteert. De ESG-data wordt geïntegreerd in het beleggingsadministratiesysteem, waarbij een controle plaatsvindt op de kwaliteit van de data. De Beheerder is in constant gesprek met haar ESG-dataleveranciers omtrent ontwikkelingen op het gebied van ESG-data.

De markt voor databronnen op duurzaamheidsgebied is in ontwikkeling en wij verwachten dat Europese richtlijnen zoals de voorgestelde Corporate Sustainability Reporting Directive ('CSRD') en de EU Taxonomy, maar ook standaarden zoals de Partnership for Carbon Accounting Financials ('PCAF') en de Partnership for Biodiversity Accounting Financials ('PBAF') en andere wereldwijde ontwikkelingen op het gebied van mensenrechtenrapportages of klimaatrisicorapportages, positief zullen bijdragen aan het verbeteren van de datakwaliteit en vergelijkbaarheid van SDG-data.

Fondsen in beheer bij een externe beheerder, die niet beleggen in onroerend goed:

We verwijzen naar de informatie die de externe beheerder over dit thema op zijn website heeft opgenomen.

Beleggingen (in fondsen) in onroerend goed beheerd door a.s.r. Real Estate B.V.:

We verwijzen naar de website van a.s.r. Real Estate B.V.

Beleggingen in fondsen in onroerend goed die niet worden beheerd door a.s.r. Real Estate B.V.:

Voor wat betreft de beleggingen in niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen beheerd door externe managers is a.s.r. ip afhankelijk van de SFDR-bijlagen die desbetreffende fondsmanagers aanleveren. De wijze waarop desbetreffende fondsmanagers data gebruiken om tot de eindproducten te komen worden beschreven in de art. 10 samenvattingen van desbetreffende fondsen.

9. Methodologische en databeperkingen

Wat zijn de mogelijke beperkingen aan de eerder genoemde methodologieën en data? Hoe zijn deze van invloed op de wijze waarop de ecologische of sociale kenmerken die door het fonds worden gepromoot worden behaald?

Fondsen in beheer bij de Beheerder en line by line beleggingen:

De methodologieën om te meten of de ecologische of sociale kenmerken worden behaald (zie vraag 7) hebben de volgende beperkingen:

1. Uitsluitingen: Voor uitsluitingen zijn er weinig beperkingen. De informatie over uitsluitingen wordt continu bijgewerkt en gemonitord door de ESG dataleveranciers en tweemaal per jaar geïmplementeerd door de Beheerder.

2. Landen en bedrijven met een relatief betere duurzaamheidsprestatie: Voor bedrijven worden momenteel voor het bepalen van 'betere' duurzaamheidsprestaties door ESG-dataleveranciers verschillende criteria gebruikt, waardoor er tussen ESG-dataleveranciers verschillen zijn in de uitkomsten. De Beheerder heeft bij de inkoop van deze data de inhoudelijke criteria die de dataleveranciers gebruiken, beoordeeld. Voor landen wordt gebruik gemaakt van de SDG-index, waar data grotendeels jaarlijks wordt geactualiseerd. Deze methodologie hiervoor is publiek beschikbaar.

3. Bijdrage aan afname broeikasgasemissies: Voor het meten van gemiddelde broeikasgasemissies zijn weinig data- en methodologische beperkingen. Hier wordt de PCAF methode voor gebruikt, die de leidende marktstandaard vormt. Veel bedrijven rapporteren hun broeikasgasemissies in publiek beschikbare rapportages en ESG-dataleveranciers gebruiken deze data.

De Beheerder is actief betrokken bij de ontwikkeling van verschillende marktstandaarden voor duurzaamheidsdata voor de financiële sector en stelt zich als doel om de beschikbare data zo goed mogelijk te benutten en bij te dragen aan betere beschikbaarheid van dergelijke data. De Beheerder verwacht dat zij de komende jaren, door de invoering van duurzaamheidsregelgeving en de aanscherping en uitbreiding van transparantievereisten, steeds beter in staat zal zijn om de impact van de beleggingen op duurzaamheidsfactoren te beoordelen.

Fondsen in beheer bij een externe beheerder en beleggingen in vastgoed:

We verwijzen naar de informatie die de externe beheerder over dit thema op zijn website heeft opgenomen.

10. Due diligence

Welke due diligence wordt uitgevoerd op de onderliggende activa van het fonds (inclusief de interne en externe controles)?

Fondsen in beheer bij AVB en line by line beleggingen:

Naleving van het Duurzaamheidsbeleid is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de portefeuillemanagers van de Beheerder. De beleggingsrestricties worden technisch vertaald ten behoeve van de portefeuille managementsystemen, met real-time monitoring en pre-trade compliance regels. Schendingen van het SRI-beleid worden gerapporteerd aan portefeuillemanagers en risicomangers. Post-trade monitoring wordt gedaan door middel van een dagelijkse portefeuille screening van de complianceregele, inclusief alle van toepassing zijnde ESG-criteria.

Eventuele bevindingen worden gerapporteerd aan het management van de Beheerder. Tweemaal per jaar wordt door twee externe partijen een screening van de complete portefeuille uitgevoerd, inclusief validatie van naleving van het SRI-beleid. De Beheerder werkt hiervoor samen met VigeoEiris (onderdeel van Moody's en ISO 9001 geaccrediteerd) en Forum Ethibel.

Fondsen in beheer bij een externe beheerder, die niet beleggen in onroerend goed:

We verwijzen naar de informatie die de externe beheerder over dit thema op zijn website heeft opgenomen.

Beleggingen (in fondsen) in onroerend goed beheerd oor a.s.r. Real Estate B.V.

Alle desinvesterings- en investeringsvoorstellen worden besproken in a.s.r. vastgoedinvestering commissie, waarin het statutaire bestuur van a.s.r. Real Estate B.V. . In de investeringsvoorstellen worden zowel de duurzaamheidsdoelstellingen als de DNSH-criteria onderdeel van de beleggingen beoordeeld. Bovendien wordt een onafhankelijke analyse verzorgd door medewerkers van de Juridische, Fiscale, Onderzoeks-, Compliance- en Risk-afdelingen. Boven een bepaalde drempel, geldt dat (des)investeringsvoorstellen worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Beleggingscommissie van a.s.r. DCRF.

Beleggingen in fondsen in onroerend goed die niet worden beheerd door a.s.r. Real Estate B.V.

We verwijzen naar de website van a.s.r. ip.

11. Engagementbeleid

Wat is het toegepaste engagementbeleid?

Fondsen in beheer bij de Beheerder en line by line beleggingen:

Binnen haar duurzaamheidsbeleid heeft de Beheerder een uitvoerige procesbeschrijving opgenomen voor hoe zij in gesprek gaat met de bedrijven en landen waarin is belegd (engagementbeleid). De Beheerder belegt verantwoord en is een betrokken investeerder. Dit betekent dat wij vragen kunnen stellen aan het management van een bedrijf en dat wij kunnen stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Op de website van AVB kan via een interactieve website worden gezien hoe de beheerder stemt. (<https://www.asvermogensbeheer.nl/overig/stembeleid>). Het stemrecht strekt zich uit tot alle relevante aangelegenheden die worden voorgelegd ter stemming aan de aandeelhouders. Dit betreft onder meer strategie, financiële en niet financiële prestaties en risico's, duurzaamheid en ESG-beleid, benoemingen, beloningsbeleid en onderwerpen betreffende de Corporate Governance Code.

Fondsen in beheer bij een externe beheerder, die niet beleggen in onroerend goed:

We verwijzen naar de informatie die de externe beheerder over dit thema op zijn website heeft opgenomen.

Beleggingen (in fondsen) in onroerend goed beheerd oor a.s.r. Real Estate B.V.

We verwijzen naar de website van a.s.r. Real Estate B.V. In algemene zin is engagement minder aan de orde bij beleggingen in onroerend goed.

Beleggingen in fondsen in onroerend goed die niet worden beheerd door a.s.r. Real Estate B.V.

We verwijzen naar de website van a.s.r. ip. In algemene zin is engagement minder aan de orde bij beleggingen in onroerend goed.

12. Aangewezen referentiebenchmark

Is er een index aangewezen als referentiebenchmark om te voldoen aan de ecologische- of sociale kenmerken gepromoot door het product fonds?

De financiële producten en fondsen waarin wordt belegd gebruiken geen benchmark om hun duurzaamheidskenmerken mee te vergelijken.

Disclaimer

Dit document is, in opdracht van ASR Levensverzekering N.V., samengesteld door ASR Vermogensbeheer N.V.

De inhoud van dit document is gebaseerd op betrouwbaar geachte informatiebronnen. Er wordt echter geen garantie of verklaring gegeven omtrent de juistheid, volledigheid en actualiteit van die informatie, noch uitdrukkelijk, noch stilzwijgend. De verstrekte informatie is uitsluitend indicatief en aan verandering onderhevig. Aan de inhoud van dit document, waaronder eventuele berekende waardes en weergegeven resultaten, kunnen geen rechten worden ontleend. De waarde van de beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.

A.S.I.

Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht
www.asr.nl

ASR Vermogensbeheer N.V., KVK 30227237 Utrecht

58191_1223